

2022/2051(INL)

2.2.2023

ATZINUMS

Sniegusi Ekonomikas un monetārā komiteja

Konstitucionālo jautājumu komitejai

Eiropas Parlamenta priekšlikumi attiecībā uz Līgumu grozījumiem
(2022/2051(INL))

Atzinuma sagatavotāja: *Margarida Marques*

(Iniciatīva — Reglamenta 47. pants)

PA_INL

IEROSINĀJUMI

Ekonomikas un monetārā komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Konstitucionālo jautājumu komiteju:

- rezolūcijas priekšlikumā, ko tā pieņems, iekļaut šādus ierosinājumus:
- 1. atzinīgi vērtē galīgo ziņojumu par Konferences par Eiropas nākotni galīgajiem rezultātiem, kurā iekļauti 49 priekšlikumi¹ un kurš visu triju iestāžu priekšsēdētājiem iesniegts 2022. gada 9. maijā; atzīmē, ka vairāki priekšlikumi ir uzskatāmi par ekonomiska rakstura, un uzsver, ka dažus ieteikumus varētu īstenot arī saskaņā ar Līgumiem to pašreizējā redakcijā; atzīmē, ka daži no tiem prasītu pilnībā īstenot izmaiņas Līgumos;
- 2. atgādina, ka 2022. gada 9. jūnijā Parlaments iesniedza Padomei priekšlikumus par Līgumu grozījumiem saskaņā ar LES 48. pantā noteikto parasto pārskatīšanas procedūru²;
- 3. uzstāj uz lielāku Savienības ekonomikas politikas demokrātisko leģitimitāti, pārskatbildību un kontroli; aicina ES ekonomikas pārvaldības sistēmu, iestādes un rīkus saskaņot ar Kopienas metodi; uzskata, ka Parlamentam būtu jārikojas kā svarīgam rīcībspēkam, lai nodrošinātu iedarbīgu kontroli; uzskata, ka līdztekus jebkādi ES kompetenču kopas paplašināšanai ekonomikas un monetārās politikas jomā ir attiecīgi jāpaplašina Parlamenta tiesības un kompetences; aicina Līguma pārskatīšanā Parlamentam piešķirt vienlīdzīgāku lomu un minēto rīcībpolitiku demokrātiskās pārraudzības pilnvaras; aicina ekonomikas politikas prioritāšu noteikšanā plašāk iesaistīt ieinteresētās institucionālās un sociālekonomiskās personas, lai reformas būtu plašākā pārziņā;
- 4. atgādina Līgumā noteiktos ES mērķus, piemēram, izveidot ekonomikas un monetāro savienību, kā arī panākt ilgtspējīgu attīstību, kas balstīta uz ilgtspējīgu un līdzsvarotu ekonomikas izaugsmi, cenu stabilitāti, kā arī augsti konkurētspējīgu tirgus ekonomiku ar pilnīgu nodarbinātību un sociālo progresu; uzsver, ka jebkuram regulējumam vajadzētu būt pieskaņotam minēto mērķu sasniegšanai; uzskata, ka ES ekonomikas noturība un Savienības stratēģiskā autonomija būtu jāiekļauj kā vispārīgi līdzekļi Līgumu mērķu sasniegšanai;
- 5. uzsver, ka Covid-19 un kara Ukrainā ekonomiskā ietekme ir atklājusi pašreizējās Eiropas fiskālās sistēmas ierobežojumus, un atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu to reformēt;
- 6. atbalsta ekonomikas pārvaldības sistēmu, kas stiprina Savienības ekonomikas konkurētspēju un noturību, lai nodrošinātu stabilitāti, pilnīgu nodarbinātību, fiskālo ilgtspēju, pārredzamību, stratēģiskas un ilgtspējīgas investīcijas nolūkā panākt divējādo pārkārtošanos un Savienības stratēģisko autonomiju, demokrātisko

¹ Konference par Eiropas nākotni, Ziņojums par galīgo rezultātu, 2022. gada maijs.

² Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. jūnija rezolūcija par aicinājumu sasaukt konventu, lai grozītu Līgumus (2022/2705(RSP))

pārskatbildību un līdzdalību, kā arī fiskālo politiku, piemēram, labvēlīgos ekonomiskajos apstākļos izveidotas fiskālās rezerves un instrumentus, ar kuriem vērsties pret satricinājumiem; atzīmē, ka Konferences par Eiropas nākotni diskusijās tika uzsvērtā prasība padziļināti pārskatīt ES ekonomikas pārvaldību un Eiropas pusgadu; atgādina, ka Parlaments piekrita steidzami reformēt Savienības ekonomikas pārvaldības uzbūvi, piemēram, paredzot vienkāršākus un skaidrākus fiskālos noteikumus un sistēmu, kas vairāk veicinātu ilgtspējīgu ilgtermiņa ekonomikas izaugsmi;

7. uzsver Eiropas pusgada kā galvenā Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas instrumenta nozīmi un šajā sakarā aicina vairāk iesaistīt Parlamentu, lai nodrošinātu godīgu un vienlīdzīgu sadarbību starp likumdevējiem;
8. atzīmē, ka, lai gan valstu budžeta politika joprojām ir suverēns jautājums, tā ir jāsaskaņo ar ekonomikas pārvaldības sistēmas galvenajiem mērķiem, savukārt tas nozīmē koordināciju Eiropas līmenī;
9. uzsver, cik svarīga ir ES ekonomikas pārvaldības sistēma, lai valdības varētu veicināt publiskās investīcijas un nodrošināt parāda atmaksājamību; atgādina, ka Savienība varēja labāk stāties pretim Covid-19 krīzei, pateicoties kopīgiem noteikumiem un kopīgiem instrumentiem Eiropas līmenī; aicina sīkāk izskatīt, ar kādiem instrumentiem Savienībai un dalībvalstīm varētu radīt labvēlīgus apstākļus investīcijām Savienības līmeņa kopējās stratēģiskajās prioritātēs;
10. atzīmē, ka skaitliskās vērtības Līgumu 12. protokolā joprojām ir balstītas uz vidējiem 1990. gadu nogales ekonomikas rādītājiem; atgādina, ka kopš Eiropas pusgada izveides 2011. gadā dalībvalstis Māstrihtas kritērijus ir pārkāpušas vairāk nekā 170 reizi; aicina rūpīgi izskatīt Māstrihtas kritērijus, izmantojot pieredzi, kas uzkrāta vienotās valūtas pastāvēšanas divās desmitgadēs, kā arī pieredzi, kas gūta no iepriekšējām un pašreizējās krīzes, piemēram, 2000. gadu pirmās desmitgades nogales finanšu un valsts parāda krīzes, Covid-19 pandēmijas un kara Ukrainā;
11. aicina ekonomikas pārvaldību pārskatīt, ņemot vērā pieredzi, kas gūta no Eiropas reakcijas uz ekonomikas satricinājumiem, proti, no tādiem risinājumiem kā *NGEU* un *SURE* procesi; atzīmē, ka Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 126. panta dotā spēja pielāgoties ārējiem satricinājumiem izrādījies ierobežota; uzsver, ka ir jāatjaunina Savienības makroekonomikas pārvaldības sistēma, lai padarītu to noturīgāku un dalībvalstis un Parlaments varētu izstrādāt jaunus relevantus noteikumus, kas nodrošinātu to ekonomikas modeļu un svarīgāko investīciju ilgtspēju, balstoties uz stabilu fiskālo politiku un ilgtspējīgu parādu, un lai divējādo pārkārtošanos varētu īstenot tā, ka neviens netiek atstāts novārtā;
12. uzsver, ka kopējās ārpolitikas un drošības politikas vājums noveda pie tā, ka tika izveidots Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos (AP/PV) amats; uzsver, ka lielā mērā koordinētai ekonomikas politikai Savienības līmenī būtu vajadzīgs Savienības ekonomikas pārvaldības pārstāvis (EPP) Komisijā, Ekonomikas un finanšu padomē un Eurogrupā;
13. atzīmē LESD 122. panta neseno izmantošanu nolūkā vērsties pret Ukrainā notiekošā kara ekonomisko ietekmi uz enerģijas cenām; atzīst nepieciešamību neparedzamu

ārēju satricinājumu gadījumā lēmumus pieņemt ātri; tomēr pauž nožēlu par Parlamenta un tā pārstāvēto iedzīvotāju neiesaistīšanu; aicina pārskatīt LESD 122. pantu tā, lai tiktu garantēta taisnīgāka demokrātiskā pārstāvība, piemēram, vienlīdzīga Parlamenta iesaiste;

14. mudina uzlabot sistēmu, kas nosaka ECB pārskatatbildību Parlamentam, lai stiprinātu Parlamenta kā kontroles iestādes lomu; uzstāj, ka ir oficiāli jāformulē obligāts monetārais dialogs ar Parlamentu;
15. uzstāj, ka euro patlaban ir eurozonas vienotā valūta, bet būtu jāuzskata par Savienības valūtu; uzskata, ka ECB ir jāaizsargā, jā saglabā un jāuzlabo euro starptautiskā loma; uzskata, ka euro ieviešanai visās 27 dalībvalstīs ir jābūt pastāvīgam mērķim, kas sasniedzams reālistiskā, samērīgā un atbildīgā grafikā, aizsargājot eurozonas stabilitāti un konkurētspēju; ņem vērā, ka pašreiz Līgumos nav noteikts konkrēts grafiks, kad jāpievienojas eurozonai, bet dalībvalstīm ir ļauts izstrādāt savas stratēģijas, kā izpildīt euro ieviešanas nosacījumus;
16. atzīst, ka pašreizējā redakcijā Līgumi nodokļu politikas aspektā prasa vienprātību; uzsver daudzos šķēršļus būtiskām ES nodokļu iniciatīvām pēdējās desmitgadēs;
17. uzsver, ka dažas nodokļu rīcībpolitikas jau ir lielā mērā integrētas, piemēram, pievienotās vērtības nodoklis un akcīzes nodokļi; atzīmē, ka dažas ES nodokļu rīcībpolitikas izpaužas kā starptautisku sarunu īstenošana, kurās vadošā loma ir Savienībai un dalībvalstīm; atzinīgi vērtē Konferences par Eiropas nākotni 2022. gada 9. maija plenārsēdes laikā izteiktos priekšlikumus, jo īpaši 16. priekšlikumu attiecībā uz fiskālo un nodokļu politiku, kura mērķis ir nodokļu politikas lielāka saskaņošana un koordinācija dalībvalstīs, kopējas uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzes ieviešana un ES līdzekļu apguves un izlietojuma pārraudzības pastiprināšana;
18. uzsver, ka ilgtermiņā dalībvalstīm būtu jāapsver pievienotā vērtība, ko sniedz pāreja uz kvalificētu balsu vairākumu, kā ieteikts Konferencē par Eiropas nākotni; šajā sakarā aicina Komisiju atsākt diskusiju par kvalificēta vairākuma balsošanu konkrētos nodokļu jautājumos, kas tiktu ieviesta pakāpeniski, tādējādi turpinot tās 2019. gada paziņojumā par šo jautājumu sāktu darbu un reaģējot uz Konferences par Eiropas nākotni rezultātiem;
19. uzsver, ka dažas dalībvalstis veto nodokļu jomā izmanto ļaunprātīgi, lai panāktu koncesijas citās rīcībpolitikas jomās; uzsver, ka šādu veto esamība var ļaut saglabāties kaitējošām nodokļu praksēm un sociālajai netaisnībai, kas vājina Savienības spēju rezultatīvi darboties, veicināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus un aizsargāt iedzīvotāju un MVU intereses;
20. uzsver jaunos izaicinājumus Savienības konkurences rīcībpolitikā (LESD 101.–109. pants), kuru dēļ vadlīnijas un paziņojumi būtu jā saskaņo ar Līgumā noteiktajiem mērķiem un tām būtu jāatbalsta vienlīdzīgi konkurences apstākļi, ņemot vērā zaļo kursu, Eiropas sociālo tiesību pīlāru un Savienības stratēģisko autonomiju tādās svarīgās nozarēs kā rūpniecības, aizsardzības, digitālā un tirdzniecības politika; aicina labāk iesaistīt Parlamentu apvienošanās un valsts atbalsta kontroles vadlīniju pārskatīšanā;

21. uzsver, ka godīga konkurence starp uzņēmumiem var sniegt labumu, arī patērētājiem; uzsver MVU pozitīvo ietekmi uz ekonomiku un sabiedrību un nepieciešamību nodrošināt tiem vienlīdzīgus konkurences apstākļus; uzsver, ka Savienības konkurences rīcībpolitikā būtu jāņem vērā MVU īpašās vajadzības; aicina Komisiju apsvērt, kā šos mērķus vislabāk sasniegt;
22. uzskata, ka Parlaments novērotāja statusā būtu vairāk jāiesaista starptautiskā līmeņa darba grupu un ekspertu grupu, piemēram, Starptautiskā konkurences tīkla, Pasaules Tirdzniecības organizācijas un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO), darbā;
23. atkārtoti, ka Savienībai ir jārisina tas, ka tai starptautiskā līmenī trūkst politiskās ietekmes uz ekonomikas politiku, cita starpā tādēļ, ka tās pārstāvība starptautiskajās organizācijās nav saskanīga; to varētu uzlabot, īstenojot pasākumus ar mērķi nodrošināt vienotu Savienības un euro starptautisko pārstāvību visās tās dimensijās un rīcībpolitikas jomās;
24. aicina tikmēr pilnībā izmantot pašreizējos Līgumus.

**INFORMĀCIJA PAR PIENEMŠANU
ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	31.1.2023
Galīgais balsojums	+: 35 -: 13 0: 6
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Rasmus Andresen, Anna-Michelle Asimakopoulou, Gunnar Beck, Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Gilles Boyer, Markus Ferber, Jonás Fernández, Giuseppe Ferrandino, Frances Fitzgerald, Claude Gruffat, José Gusmão, Enikő Győri, Eero Heinäluoma, Michiel Hoogeveen, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Aušra Maldeikienė, Csaba Molnár, Siegfried Mureşan, Caroline Nagtegaal, Luděk Niedermayer, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Piernicola Pedicini, Kira Marie Peter-Hansen, Sirpa Pietikäinen, Eva Maria Poptcheva, Evelyn Regner, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Alfred Sant, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli, Inese Vaidere, Marco Zanni
Aizstājeji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Nicola Beer, Damien Carême, Margarida Marques, Eva Maydell, Andželika Anna Możdżanowska, Mikuláš Peksa, Jessica Polfjård, Erik Poulsen, Mick Wallace
Aizstājeji (209. panta 7. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Andreas Glück, Camilla Laureti, Leopoldo López Gil

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA**

35	+
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Stefan Berger, Markus Ferber, Danuta Maria Hübner, Leopoldo López Gil, Aušra Maldeikienė, Eva Maydell, Siegfried Mureşan, Luděk Niedermayer, Sirpa Pietikäinen, Ralf Seekatz, Inese Vaidere
Renew	Gilles Boyer, Giuseppe Ferrandino, Georgios Kyrtos, Eva Maria Poptcheva
S&D	Marek Belka, Jonás Fernández, Eero Heinäluoma, Camilla Laureti, Margarida Marques, Csaba Molnár, Evelyn Regner, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli
The Left	José Gusmão
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Damien Carême, Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Piernicola Pedicini, Mikuláš Peksa, Kira Marie Peter-Hansen

13	-
ECR	Michiel Hoogeveen, Anđelika Anna Mozdżanowska, Dorien Rookmaker
ID	Gunnar Beck, France Jamet
NI	Enikő Győri, Lefteris Nikolaou-Alavanos
PPE	Frances Fitzgerald, Jessica Polfjård
Renew	Ondřej Kovařík, Caroline Nagtegaal, Erik Poulsen
The Left	Mick Wallace

6	0
ID	Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni
PPE	Isabel Benjumea Benjumea
Renew	Nicola Beer, Andreas Glück
S&D	Alfred Sant

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas